

ANALIZA PIEȚEI ASIGURĂRILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Autor: Tatiana CIOBANU, st. gr. EI-1016
Conducător științific: conf. univ. dr. Ion ALBU

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Insurance is a key sector of the economy, whose influence is felt in the protection of certain economic and social risks, the role of stimulating medium and long term savings, as well as the provision of funds in the financial market. Findings insurance market situation can be achieved by presenting quantitative indicators reflecting the insurance sector in the national economy as well as qualitative indicators characterizing the quality of services provided by local insurance companies and, above all, financial capacity them to honor its commitments. Currently the insurance market in Moldova is developing, we can even say underdeveloped, and the contribution of this sector to GDP remains one insignificant fact deduced from analysis of the study "Development and diversification of the insurance market in Moldova".*

Cuvintele Cheie: *asigurări, reasigurări, asigurator, piață de asigurări, portofoliu, protecție, riscuri, capital social, prime brute subscrise, cota de piață, top, evoluție, răspundere civilă, poliță, carte verde.*

Asigurarea a apărut și sa dezvoltat , avînd scopul final satesfacerea diverselor nevoi umane prin sistemul securității împotriva riscurilor accidentale. Istoria de dezvoltare a sistemului de asigurări din Republica Moldova are mai mult de 100 de ani.

Nivelul de dezvoltare al pieței asigurărilor din orice țară poate dezvălui lucruri interesante despre nivelul general de responsabilitate a societății. Dar deoarece gestionarea riscurilor nu este o caracteristică deosebită a consumatorilor locali, mulți percep asigurarea ca o sarcină suplimentară stabilită prin lege.

Asigurarea este una din metodele de despăgubire a pierderilor, pe care le-au avut de suferit persoanele fizice și juridice. Obiectivitatea necesității asigurării constă în ceea ca foarte des pierderile suportate sunt rezultatul acțiunii unor factori negativi (calamități naturale) pe care omul nu le poate controla. Desigur există și multe lucruri pe care nu le putem despăgubi cu o sumă de bani. Desigur este bine cunoscut căci viața nu are valoare și moartea persoanei apropiate nu poate fi complet despăgubită cu nimic, ne mai vorbind de bani. Dar o dată cu moartea persoanei, celor apropiați le apar o sumedenie de probleme, solutionarea cărora poate fi ușurată daca pe parcursul vieții persoana a colectat o anumită sumă de bani, pe care cei apropiați o vor primi după moartea acestuia. În asa mod, îcalcarea celui mai principal interes al omului – interesul față de viață, poate fi parțial despăgubit cu o sumă de bani.

Domeniul asigurărilor este reglementat de o serie de acte legislative și normative. Principalul act legislativ în domeniul asigurărilor este Legea cu privire la asigurări. Acest act legislativ reglementează modul de organizare și funcționare a asigurărilor, reasigurărilor și a intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări, precum și supravegherea activității acestora. Nu sunt acoperite asigurările sociale de stat, asigurările obligatorii de asistență medicală, asigurările obligatorii pentru unele categorii de persoane și fondurile nestatale de pensii. [1]

Activitatea de asigurare în Republica Moldova se împarte în trei categorii mari:

- a) asigurări generale,
- b) asigurări de viață,
- c) reasigurare exclusivă.

Activitatea de asigurare (reasigurare) este condiționată de existența unui capital minim social al asiguratorului (reasiguratorului) care este de 15 milioane lei pentru activitatea de asigurări generale, un capital minim de cel puțin 1,5 ori mai mare pentru asigurări de viață și de cel puțin 2 ori mai mare pentru activitatea de reasigurare exclusivă. [1]

În prezent, legislația în domeniul asigurărilor in RM este in continuă perfecționare. Acest lucru ne permite să spunem că în viitorul apropiat, relațiile de asigurare vor atinge un nivel profesionist mai înalt, cum ar fi cel european. Perfecționarea legislației în domeniu asigurărilor va permite treptat eliminarea problemelor juridice ale asiguratorilor si asiguraților.

Piața de asigurări din Moldova la 9 din 2013 înregistrează o creștere de circa 11%. Deci 871 mil. MDL (echivalent a 35 mil. EUR) au totalizat la finalul lunii septembrie anului curent. Primele brute subscrise de cele 16 companii de asigurare active pe piața de profil din Republica Moldova, arată datele financiare recent publicate de autoritatea de supraveghere de la Chișinău. Cifra este superioară cu 10,9% valorii consemnate

după trimestrul III din anul 2012, pe fondul unei rate de creștere de peste 11% pe segmentul de asigurări generale, respectiv unei majorări de circa 7,6% a subscrisorilor pe segmentul life. Totodată valoarea daunelor plătite de asiguratori s-a cifrat la 319 mil. MDL (19,5 mil. EUR), în creștere cu 19,2% comparativ cu ianuarie-septembrie 2012.

Ca și în perioadele de raportare precedente, portofoliul de prime brute subscrise al pieței de asigurări a fost dominat de asigurările auto, aceste tipuri de polițe generând circa 62% din totalul pieței, din care circa 22% - Carte Verde, 21% - RCA, 17% - CASCO, respectiv circa 2% - polițe specifice transporturilor și expeditorilor (în baza convenției CNR sau a carnetului TIR).

Portofoliul pieței a fost completat de asigurări de tip property cca. 11% (din care amî bine de 6% aferente asigurărilor de bunuri), 4,5% - asigurări de sănătate (din care 2,6% - cu valabilitate în afara Republicii Moldova), 7,2% - răspundere civilă avia, 3,7% - nave aeriene, respectiv câte două puncte procentuale în cazul asigurărilor de accidente, respectiv celor de răspundere civilă generală. În ceea ce privește asigurările de viață, ponderea acestora în totalul pieței s-a menținut în jurul valorii de 6%, pe fondul înregistrării unei rate de creștere inferioare medie de piață.

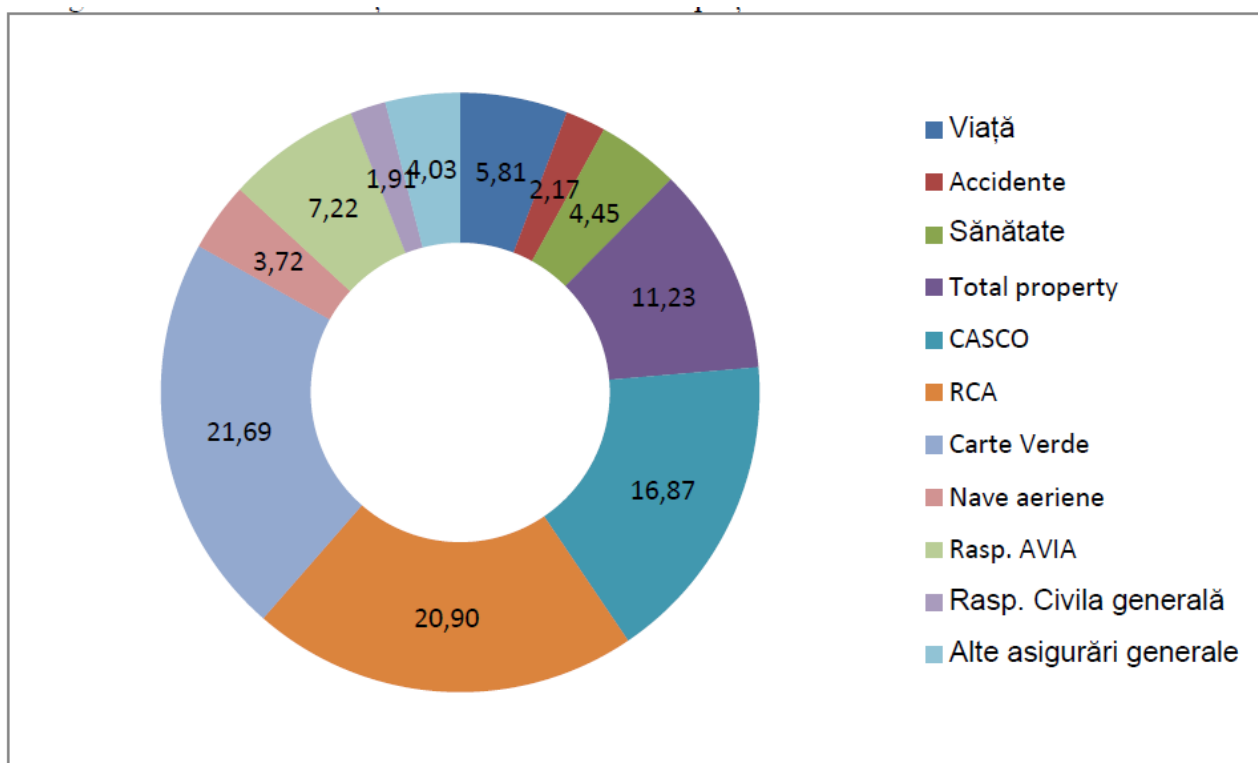

Figura 1. Portofoliul pieței de asigurare – ianuarie-septembrie 2013

În ceea ce privește ierarhia companiilor de asigurare, după criteriul volumului de subscrieri, cel mai mare asigurător a fost:

1. MOLDSIG - cota de piață a societății menținându-se în jurul valorii de 28%;
2. ASITO - cota fiind de circa 16,2%;
3. GRAWE CARAT - Asigurări în jur de 11,1%.

Companiile de asigurari MOLDCARGO și DONARIS GROUP au completat Top 5. Gradul de concentrare al subscrisorilor pentru Top 5 s-a diminuat de la 76,5% în trimestrul III, 2012 la circa 74% la finalul lunii septembrie anului curent.

În urma analizelor efectuate s-a constatat că, nu mai puțin de 12 societăți de asigurare au consemnat creșteri ale subscrisorilor, în vreme ce patru au raportat cifre în scădere.

Cea mai spectaculoasă evoluție a fost consemnată în primele nouă luni de către GALAS Asigurari: +555%. Această performanță a făcut posibilă accesarea societății în Top-10 asiguratori și a majorat cota de piață a companiei de la nici un punct procentual în trimestrul III, 2012 la circa 5,3% la finele lunii septembrie a acestui an. Potrivit informațiilor financiare publicate de CNPF, motorul principal de creștere a GALAS Asigurări a fost dat de polițele de asigurare de nave aeriene (subscrieri de 10,3 mil. MDL), respectiv cele de răspundere civilă avia (18,6 mil. MDL).

Prezintă și interes evoluția companiilor de asigurări pînă la finele lunii septembrie 2013 și cota deținută, informație prezentată în tabelul 1.

Tabelul 1. Topul companiilor de asigurare la finalul lunii septembrie 2013

Companii de asigurari	PBS- Ian- Sep 2013		PBS- Ian- Sep 2012		EVOLUȚIE (%)		Cota de piață (%)	
	mil. MDL	mil. EUR	mil. MDL	mil. EUR	În MDL	În EUR	3T/ 2013	3T/ 2012
MOLDASIG	243,34	14,85	227,12	14,70	7,14	0,97	27,94	28,91
ASITO	140,93	8,60	129,76	8,40	8,61	2,36	16,18	16,52
GRAWE CARAT ASIGURĂRI	96,86	5,91	84,82	5,46	14,92	8,31	11,12	10,73
MOLDCARGO	88,16	5,38	97,52	6,31	-9,60	-14,80	10,12	12,41
DONARIS-GROUP	74,19	4,53	61,99	4,01	19,69	12,80	8,52	7,89
GALAS	46,49	2,84	7,09	0,46	555,89	518,13	5,34	0,90
VICTORIA ASIGURĂRI	26,99	1,65	32,11	2,08	-15,92	-20,76	3,10	4,09
ACORD-GRUP	22,86	1,39	29,06	1,88	-21,34	-25,87	2,62	3,70
TRANSELIT	22,86	1,38	22,53	1,46	0,64	-5,16	2,60	2,87
GARANȚIE	22,57	1,38	6,97	0,45	223,77	205,13	2,59	0,89
ASTERRA GRUP	22,28	1,36	11,15	0,72	99,78	88,28	2,56	1,42
KLASSIKA ASIGURĂRI	20,84	1,27	14,24	0,92	46,37	37,95	2,39	1,81
MOLDOVA-ASTROVAZ	13,00	0,97	6,18	0,40	110,46	98,35	1,49	0,79
EUROASIG (date p/u T1)	11,29	0,69	32,41	2,10	-65,15	-67,15	1,30	4,13
AUTO-SIGURANȚA	10,18	0,62	10,04	0,65	1,40	-4,43	1,17	1,28
EXIM-ASINT	5,75	0,35	7,15	0,46	-19,69	-24,31	0,66	0,91
SIGUR-ASIGUR	2,59	0,16	2,30	0,15	12,53	6,06	0,30	0,29
ALIANȚA-MOLDCOOP	-	-	0,04	0,00	-	-	-	0,01
VITORIASIG	-	-	3,59	0,23	-	-	-	0,46
TOTAL	871,01	53,14	785,54	50,85	10,88	4,50	100,00	100,00

Comparativ cu trimestrul III, 2012, la 30 septembrie 2013, numărul jucătorilor activi pe piața asigurărilor s-a diminuat cu 3 companii:

1. ALIANȚA-MOLDCOOP - neraportând activitate pentru trimestru II, anul current;
2. VITORIASIG - neraportând activitate pentru anul current;
3. EUROASIG - CNPF a solicitat instanței de judecată deschiderea procesului de insolvență.

Cifrele luate în calcul în tabelul 1, fiind aferente primului trimestru al anului curent, pentru aceste trei companii.

Piața de asigurări necesită un imbold suplimentar din partea societății prin sporirea interesului față de aceste servicii, inclusiv prin intermediul popularizării lor, consolidării transparenței procesului de activitate al societăților de asigurări și organizarea de campanii de informare.

Produsele de asigurări generale reprezintă o nișă importantă în piața de asigurare din Moldova. Portofoliul companiilor de asigurare este concentrat, cu o pondere de peste 95%, în furnizarea de produse de asigurare generale și numai 5% din portofoliul produselor de asigurare oferite de companiile de asigurare din Moldova revin produselor de asigurare de viață.

Piața produselor de asigurări generale a înregistrat totodată și cele mai mari rate de creștere în ultimii ani de peste 20%. Reprezentanța produselor de asigurare de viață în portofoliile companiilor de asigurare a înregistrat creșteri negative.

Concluzii: Piața de asigurare din Moldova se caracterizează prin o diversitate largă în ceea ce privește preferințele companiilor de asigurare față de produsele de asigurare oferite clienților. Companiile de asigurare au, de fapt, în majoritatea cazurilor un portofoliu de produse de asigurare nediversificat și mai mult concentrat pe anumite produse specifice. Dintre acestea, produsele de asigurare auto înregistrează cea mai

mare popularitate, iar produsele de asigurare de viață sunt cel mai puțin atractive pentru portofoliile companiilor de asigurare care nu îndeplinesc cerințele pentru licențiere.

Bibliografie

1. Legea Republicii Moldova cu privire la asigurări, nr. 407-XVI, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 21.12.2006, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 47-49/213 din 06.04.2007 .
2. http://soros.md/files/publications/documents/Raport_Soros%20asigurari.pdf , accesat la data 19.11.2013.
3. <http://www.xprimm.md/Piata-de-asigurari-din-Moldova-la-9-luni-din-2013-crestere-de-circa-11-Vezi-in-premiera-topul-companiilor-si-structura-portofoliului-articol-2,3,189-47765.htm>, accesat la data 19.11.2013.